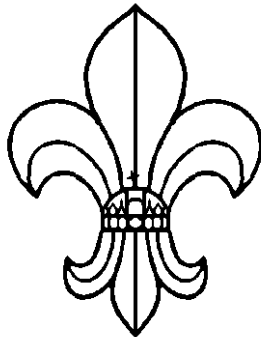

A MAGYAR CSERKÉSSZÖVETSÉG PRÓBARENDSZERE

A Magyar Cserkészszövetség 2004. szeptember 1-jétől hatályos
PÓBARENDSZERE

A PRÓBARENDSZER LEÍRÁSA	5
JELŐLTPRÓBA	6
1. Jellemépítés.....	6
1.1. Értékek mentén.....	6
1.2. Cselekvés által.....	6
2. Istenismeret.....	6
2.1. Vallásismeret.....	6
2.2. Szentírásismeret.....	6
3. Magyarságismeret.....	6
3.1. Történelemismeret.....	6
3.2. Néprajzi ismeret.....	6
4. Emberismeret.....	7
4.1. Cserkészismeret.....	7
4.2. Egészségismeret.....	7
4.3. Társadalmi ismeret.....	7
4.4. Művészeti ismeret.....	7
5. Környezetismeret.....	7
5.1. Természetes környezet ismerete.....	7
5.2. Mesterséges környezet ismerete.....	7
6. Tevékenységismeret.....	7
6.1. Cserkészzetben.....	7
6.2. Társadalomban.....	7
6.3. Természetes környezetben.....	8
6.4. Mesterséges környezetben.....	8
7. Testi teljesítmény.....	8
7.1. Természetjárás.....	8
7.2. Sportolás.....	8
8. Közösségi kötelezettség.....	8
8.1. Családban.....	8
8.2. Cserkészzetben.....	8
8.3. Egyházban.....	8
8.4. Társadalomban.....	8
I. PRÓBA	9
1. Jellemépítés.....	9
1.1. Értékek mentén.....	9
1.2. Cselekvés által.....	9
2. Istenismeret.....	9
2.1. Vallásismeret.....	9
2.2. Szentírásismeret.....	9
3. Magyarságismeret.....	9
3.1. Történelemismeret.....	9
3.2. Néprajzi ismeret.....	9
4. Emberismeret.....	10
4.1. Cserkészismeret.....	10

4.2. Egészségismeret.....	10
4.3. Társadalmi ismeret.....	10
4.4. Művészeti ismeret.....	10
5. Környezetismeret.....	10
5.1. Természetes környezet ismerete.....	10
5.2. Mesterséges környezet ismerete.....	10
6. Tevékenységismeret.....	11
6.1. Cserkészletben.....	11
6.2. Társadalomban.....	11
6.3. Természetes környezetben.....	11
6.4. Mesterséges környezetben.....	11
7. Testi teljesítmény.....	12
7.1. Természetjárás.....	12
7.2. Sportolás.....	12
8. Közösségi kötelezettség.....	12
8.1. Családban.....	12
8.2. Cserkészletben.....	12
8.3. Egyházban.....	12
8.4. Társadalomban.....	12
II. PRÓBA.....	13
1. Jellemépítés.....	13
1.1. Értékek mentén.....	13
1.2. Cselekvés által.....	13
2. Istenismeret.....	13
2.1. Vallásismeret.....	13
2.2. Szentírásismeret.....	13
3. Magyarságismeret.....	13
3.1. Történelemismeret.....	13
3.2. Néprajzi ismeret.....	13
4. Emberismeret.....	14
4.1. Cserkészismeret.....	14
4.2. Egészségismeret.....	14
4.3. Társadalmi ismeret.....	14
4.4. Művészeti ismeret.....	14
5. Környezetismeret.....	14
5.1. Természetes környezet ismerete.....	14
5.2. Mesterséges környezet ismerete.....	14
6. Tevékenységismeret.....	15
6.1. Cserkészletben.....	15
6.2. Társadalomban.....	15
6.3. Természetes környezetben.....	15
6.4. Mesterséges környezetben.....	15
7. Testi teljesítmény.....	16
7.1. Természetjárás.....	16
7.2. Sportolás.....	16
8. Közösségi kötelezettség.....	16
8.1. Családban.....	16
8.2. Cserkészletben.....	16
8.3. Egyházban.....	16
8.4. Társadalomban.....	16

III. PRÓBA	17
1. Jellemépítés.....	17
1.1. Értékek mentén.....	17
1.2. Cselekvés által.....	17
2. Istenismeret.....	17
2.1. Vallásismeret.....	17
2.2. Szentírásismeret.....	17
3. Magyarságismeret.....	17
3.1. Történelemismeret.....	17
3.2. Néprajzi ismeret.....	17
4. Emberismeret.....	18
4.1. Cserkészismeret.....	18
4.2. Egészségismeret.....	18
4.3. Társadalmi ismeret.....	18
4.4. Művészeti ismeret.....	18
5. Környezetismeret.....	19
5.1. Természetes környezet ismerete.....	19
5.2. Mesterséges környezet ismerete.....	19
6. Tevékenységismeret.....	19
6.1. Cserkészzetben.....	19
6.2. Társadalomban.....	19
6.3. Természetes környezetben.....	19
6.4. Mesterséges környezetben.....	19
7. Testi teljesítmény.....	20
7.1. Természetjárás.....	20
7.2. Sportolás.....	20
8. Közösségi kötelezettség.....	20
8.1. Családban.....	20
8.2. Cserkészzetben.....	20
8.3. Egyházban.....	20
8.4. Társadalomban.....	20
ZÁRÓGONDOLAT	21

Szerk.: Ormay J. cst.

A PRÓBARENDSZER LEÍRÁSA

A próbarendszer a következő próbákból áll:

Jelölt próba (életkor: 10-11 év),
I. próba (életkor: 11-13 év),
II. próba (életkor: 13-15 év),
III. próba (életkor: 15-17 év).

A próbák teljesítési ideje:

Jelölt próba: 6-12 hónap,
I., II. és III. próba: kb. 2-2 év.

A cserkésznek az egymásra épülő próbák mindegyikét ismernie kell akkor is, ha nem 10 éves korában, hanem később, bármilyen életkorban kapcsolódik be a cserkészmunkába. Természetesen ilyenkor a parancsnok értelemszerűen összevonhatja a próbákat, illetve lerövidítheti a próba teljesítési idejét.

A **próbarendszer** tagolásánál célunk az volt, hogy a próbarendszer segítse a cserkész életformaként való megélését és a cserkészlet gyermek- és ifjúságnevelő céljának a megvalósítását. A *cserkészlet céljai szerint*, **8 pontba** foglalva **osztottuk fel** a próbák anyagát: *lelki nevelés* (1. Jellemépítés), *szellemi nevelés* (2. Istenismeret, 3. Magyarságismeret, 4. Emberismeret, 5. Környezetismeret, 6. Tevékenységismeret), *testi nevelés* (7. Testi teljesítmény) és a *szociális érzék kifejlesztése* (8. Közösségi kötelezettségek).

A **próbák anyaga** – a próbapontok összessége – a felkészülés szempontjait foglalja magában. A próba szerves egész, alpróbákra nem bontható. Minden próba anyagának legnagyobb részét az **általános alapok** alkotják, melyet minden cserkésznek, – lányoknak és fiúknak is, – *mindig* – próbától és helyzettől függetlenül – *tudniuk kell*. Az anyag **mindenki számára** egységesen **kötelező**, mely a csapatparancsnok belátása és döntése szerint bővíthető. A Jelöltpróba kivételével, minden próba tartalmaz egyéb kötelező anyagokat.

A **Kötelező anyag lányok számára** elnevezésű rész a fiúk számára sem tilos, de nem kötelező.

A **Kötelező anyag fiúk számára** elnevezésű rész a lányok számára sem tilos, de nem ajánlott.

(Egyéni képességtől és érdeklődési körtől függően további különpróbák tehetők.)

A próbákra való felkészülést a cserkészek számára megkönnyítik a próbakönyvek, amelyek lányok és fiúk számára megfogalmazva, külön füzetekben jelennek majd meg. A próbákra való felkészítésben, azaz a cserkész-nevelésben a vezetők számára nyújt majd segítséget, a módszereket ajánlő, példákat ismertető vezetői kézikönyv.

JELÖLTPRÓBA

(életkor: 10-11 évesek)

1. JELLEMÉPÍTÉS

1.1. Értékek mentén	1.2. Cselekvés által
1.1.1. Mi a cserkészlet? – életforma – gyermek- és ifjúságnevelő szervezet – istenhitre alapozott – magyar – egymás ingyenes szolgálata	1.2.1. Napi jótett 1.2.2. Vallásgyakorlat életkorának és helyzetének megfelelő szinten. – szentmisén / istentiszteleten való rendszeres részvétel (hívók) – ismerkedés a kereszténység értékeivel (keresők) – imaélet
1.1.2. Törvények egyszerű értelmezése	
1.1.3. Fogadalom, személyes felelősség jelentősége	
1.1.4. Szolgálat és kötelesség értelmezése	
1.1.5. A jótett-alkalmak formái	

2. ISTENISMERET

2.1. Vallásismeret	2.2. Szentírásismeret
2.1.1. Vallási alapismeretek saját felekezete szerint életkorának és helyzetének megfelelően – ki az Isten? – mi az imádság? – tizparancsolat – Miatyánk, Hiszekegy – Üdvözlégy (katolikusok)	2.2.1. A Szentírás – a biblia szó jelentése – a Biblia valódi Szerzője – a Biblia egyszerű felosztása 2.2.2. Az Ószövetség – az Ószövetség három írója 2.2.3. Az Újszövetség – az Újszövetség három írója – Jézus egyik példabeszéde – Jézus egyik gyógyítása
2.1.2. Cserkészimák – foglalkozás előtt és után	

3. MAGYARSÁGISMERET

3.1. Történelemismeret	3.2. Néprajzi ismeret
3.1.1. A Himnusz és a Szózat szövege és dallama	3.2.1. Az iskolában tanult népdalok összegyűjtése
3.1.2. Nemzeti jelvények – a magyar címer, zászló, koronázási jelvények	3.2.2. Legalább 15 magyar népdal tudása
3.1.3. Nemzeti ünnepek – március 15. – augusztus 20. – október 23.	3.2.3. Három népmese ismerete
3.1.4. Tudja, hogy mely országokban élnek nagy számban magyarok. (Trianon)	3.2.4. Három népi játék ismerete
3.1.5. Magyarország szomszédos országai	

4. EMBERISMERET

4.1. Cserkészismeret	4.2. Egészségismeret
4.1.1. Köszöntés, jelszó, jelvény jelentése, értelmezése	4.2.1. Önméreték – kisarasz, nagyarasz, testmagasság, lépéshossz, hüvelyk
4.1.2. Órsi zászló, jelkép jelentése, értelmezése	4.2.2. Személyi higiénia
4.1.3. Az alapegyenruha ismerete	4.2.3. Egyszerű sérülések ellátása – horzsolás, elvágott ujj, szálka, orrvérzés
4.1.4. A csapat névadójának ismerete	
4.1.5. Cserkészszindulók ismerete (leány és fiú)	
4.1.6. Köszöntés, kézfogás	
4.1.7. Az órsvezető és a parancsnok neve, címe, telefonja	
4.1.8. Riadólánc	
4.1.9. 3 cserkészdal ismerete	
4.3. Társadalmi ismeret	4.4. Művészeti ismeret
4.3.1. Magyarország államformája	4.4.1. Magyar kulturális emlékek a lakókörnyezetemben (legalább 5)

5. KÖRNYEZETISMERET

5.1. Természetes környezet ismerete	5.2. Mesterséges környezet ismerete
5.1.1. Háziállatok ismerete (legalább 10 faj ismerete)	5.2.1. Lakóhely környékének ismerete – utcák, terek, fontosabb intézmények

6. TEVÉKENYSÉGISMERET

6.1. Cserkészzetben	6.2. Társadalomban
6.1.1. Cserkészfűzet vezetése	6.2.1. Teendők baleset esetén – jelentés, segítségkérés – orvos, mentők értesítése
6.1.2. Sípjelek – Vigyázz!, Gyülekező!, Sebesen!, Állj!, SOS	6.2.2. Helyes magatartás és jó modor – köszönés – idősebbek felé tisztelettudó magatartás
6.1.3. Karjelek – Vigyázz!, Hozzám!, Futás!, Állj!	
6.1.4. Kim játék 80%-os teljesítménnyel – legalább 10 db tárgy	
6.1.5. Játékok – 3-3 szobai és szabadtéri játék ismerete	
6.1.6. Nyakkendőgyűrű készítése – gubacsfaragás	
6.1.7. Az alaki célja, alapelvei – a belső fegyelem külső megnyilatkozása – nagyobb egység gyors és hatékony mozgatása	
6.1.8. Alaki ismeretek – Vigyázz!, Pihenj!, Sorakozó oszlopba!, vonalba!, Oszolj!, fordulatok,	

tisztelgés, jelentkezés, bemutatkozás	
6.3. Természetes környezetben	6.4. Mesterséges környezetben
6.3.1. Kirándulási alapismeretek	6.4.1. Gyalogos közlekedés szabályai
6.3.2. Felszerelés, csomagolás egy napra	6.4.2. Telefonhasználat – vezetékes- és mobilkészülék használata – telefonálás folyamatának gyakorlati ismeretei
6.3.3. Tájékozódás a szabadban – égtájak meghatározása	6.4.3. Ruházat, cipő tisztasága, karbantartása
6.3.4. Útjelek – cserkész és turista útjelek	6.4.4. Egyszerű munkák a háztartásban – takarítás, mosogatás
6.3.6. Menetszabályok	6.4.4. Gombfelvarrás
6.3.7. Tűzrakás, tűzveszély, tűzoltás, alapfogalmak	6.4.5. Számítástechnika – a személyi számítógép alapvető részei és azok használata
6.3.8. Milyen a jó csomó?	
6.3.9. Csomók – svábhurok, egyszerű kettős, ivelt kettős, szorító nyolccas, zsinagfeltekerés	

7. TESTI TELJESÍTMÉNY	
7.1. Természetjárás	7.2. Sportolás
7.1.1. Legalább két kiránduláson való részvétel	7.2.1. Heti rendszeres testmozgás (az iskolai, kötelező testnevelés órákon túl is), vagy igazolt szakosztályi (szakköri) sporttevékenység – reggeli torna
	7.2.2. Úszni, vagy kerékpározni tudás

8. KÖZÖSSÉGI KÖTELEZETTSÉG	
8.1. Családban	8.2. Cserkészletben
8.1.1. A szolgálat és kötelesség – azonnali szótfogadás	8.2.1. Közösségi magatartás – alkalmazkodás
	8.2.2. A szolgálat és kötelesség – azonnali szótfogadás – az adott szó betartása
	8.2.3. Őrsi napló vezetése (esetenként)
8.3. Egyházban	8.4. Társadalomban
8.3.1. Közösségi magatartás – alkalmazkodás	8.4.1. Az őrsvetető által kitűzött három embertárs-szolgálati feladat teljesítése
8.3.2. Részvétel az Egyházközség életében – egyszeri szolgálat teljesítése	

I. PRÓBA

(életkor: 11-13 évesek)

1. JELLEMÉPÍTÉS

1.1. Értékek mentén	1.2. Cselekvés által
1.1.1. A cserkész emberebb ember, magyarabb magyar	1.2.1. Felekezete szerinti hitélet – rendszeres szentségi / kegyelmi élet – rendszeres részvétel a hitoktatáson
1.1.2. A haza, a nemzet fogalma	1.2.2. Egyéni cserkésznapló
1.1.3. Mit jelentenek nekem a cserkésztorvények – értelmezés, magyarázat	1.2.3. Napirend készítése és betartása
1.1.4. Önismeret, önfegyelem, önnevelés – jó és rossz szokások megkülönböztetése – jó mindaz, ami az életet szolgálja – kötelességek, feladatok rangsorolása	1.2.4. Napi jótett 1.2.5. Napi lelkiismeretvizsgálat

2. ISTENISMERET

2.1. Vallásismeret	2.2. Szentírásismeret
2.1.0. Vallási alapismeretek – az egyházi év részei, főbb ünnepek – védőszentek (katolikusok), példaképek (protestánsok) élete	2.2.1. A Szentírás – a Biblia könyveinek műfaji csoportosítása
2.1.1. Cserkészimák (a táborban) – reggeli és esti imák, himnuszok, énekek – étkezési imák	2.2.2. Az Ószövetség – az Ószövetség eredeti nyelve – az Ószövetség további három írója (összesen 6)
	2.2.3. Az Újszövetség – az Újszövetség eredeti nyelve – az Újszövetség további három írója (összesen 6) – Jézus két példabeszéde – Jézus két csodája

3. MAGYARSÁGISMERET

3.1. Történelemismeret	3.2. Néprajzi ismeret
3.1.1. A magyarság őstörténete, hun-magyar mondavilág	3.2.1. Tájéismeret – Magyarország főbb néprajzi tájegységei
3.1.2. Hősök és tiszteletük, példaképeink, történelmünk kiemelkedő alakjai (férfiak és nők az 1848-49-es szabadságharc előtt)	3.2.2. Néprajzi alapismeretek lakhelyének és tájegységének megfelelően – néphagyomány, népművészet, népi építészet
3.1.3. Nemzeti ünnepeink (március 15., augusztus 20., október 23.) története	3.2.3. Nagy ünnepek népszokásai

	<p>3.2.4. Népi mondák (legalább 5)</p> <p>3.2.5. Népdalok (összesen 40)</p> <p>3.2.6. Népmesék (összesen 6)</p> <p>3.2.7. Népi játékok (összesen 5)</p> <p>3.2.8. Rovásírás</p> <ul style="list-style-type: none"> – a magyar rovasírás betűinek ismerete – a betűk botra való rovása <p><u>Kötelező anyag lányok számára:</u></p> <p>3.2.9. Legalább 3 tájegységre jellemző himzés és népviselet ismerete</p> <p>3.2.10. Képek, motívumok gyűjtése</p>
--	--

4. EMBERISMERET

4.1. Cserkészismeret	4.2. Egészségismeret
<p>4.1.1. A magyar cserkészzet vázlatos története</p> <ul style="list-style-type: none"> – leány- és fiúcserkészlet <p>4.1.2. Lord és Lady <i>Bi-Pi</i> rövid életrajza</p> <p>4.1.3. A csapat (raj) névadójának rövid életrajza</p> <p>4.1.4. Az egyenruha kiegészítő darabjai és jelvényei</p> <p>4.1.5. Cserkész szolgálati viszonyok,</p> <ul style="list-style-type: none"> – alá- és fölérendeltség – szolgálati út <p>4.1.6. Cserkészdalok (összesen 6)</p> <p>4.1.7. Csapatinduló</p>	<p>4.2.1. Elemi közegészségügyi ismeretek</p> <ul style="list-style-type: none"> – tisztaság – fertőző betegségek <p>4.2.2. Egészséges életmód</p> <ul style="list-style-type: none"> – táplálkozás, pihenés, szórakozás, testtartás <p>4.2.3. Elsősegélynyújtási alapismeretek</p> <ul style="list-style-type: none"> – mit tartalmazzon a mentődoboz <p>4.2.4. Elsősegélynyújtás</p> <ul style="list-style-type: none"> – vérzések, sebek, vízhólyag, rovarcsípés ellátása – kullancs eltávolítása
4.3. Társadalmi ismeret	4.4. Művészeti ismeret
<p>4.3.1. Az ország közigazgatási területi felosztása</p> <ul style="list-style-type: none"> – megyék, megyeszékhelyek 	<p>4.4.1. Magyarsággal kapcsolatos versek ismerete (legalább 10)</p>

5. KÖRNYEZETISMERET

5.1. Természetes környezet ismerete	5.2. Mesterséges környezet ismerete
<p>5.1.1. Hazánk vadonélő állatai (legalább 30 faj ismerete)</p> <p>5.1.2. Hagyományos, magyar háziállat fajták (legalább 5 fajta)</p> <ul style="list-style-type: none"> – magyar vizsla, puli, mangalica, szürke marha, racka stb. <p>5.1.3. Hazánk növényvilága (legalább 15 faj ismerete – melybe a gomba is beletartozik)</p>	<p>5.2.1. Környékismeret</p> <ul style="list-style-type: none"> – a lakóhelyhez legközelebbi orvos, patika, telefon, rendőrség, tűzoltóság, vásárlási lehetőségek, közlekedési lehetőségek, nevezetességek

6. TEVÉKENYSÉGISMERET

6.1. Cserkészzetben	6.2. Társadalomban
<p>6.1.1. Magatartás szolgálatban – cserkészfellépés, szolgálati rend, tiszteletadás, öltözködés, őrszolgálat, díszőrség, ügyelet, riadó</p> <p>6.1.2. Felszerelés karbantartása – egyéni-, és őrsfelszerelés</p> <p>6.1.3. Becslési módszerek – önméretekkel – viszonyítások</p> <p>6.1.4. Távolságbecslés – lépéshosszal – hasonlításokkal</p> <p>6.1.5. Jeladás elmélete – morze-abc ismerete – jeladási módok</p> <p>6.1.6. Sípjelek – Lassan!, Indulj!</p> <p>6.1.7. Karjelek – Nyitódj!, Zárkózz!, Vezetők hoz- zám!</p> <p>6.1.8. Játékkészítés</p> <p>6.1.9. Játékok – versenyzés – legalább 5-5 szobai és szabadtéri játék ismerete</p> <p>6.1.10. A számháború szabályainak ismerete</p> <p>6.1.11. Alaki gyakorlatok végrehajtása egyé- ni és őrsi alakzatban, menetelés nótá- ra</p>	<p>6.2.1. A magyar nyelv helyes alkalmazása beszédben és írásban</p> <p>6.2.2. Levélírás (magánlevelek) – megszólítás, keltezés és aláírás módja kézzel írt levélnél</p> <p>6.2.3. Illemszabályok (korosztályának meg- felelően)</p> <p>6.2.4. Öltözködés – hétköznapi viselet, ünnepi viselet – időjárásnak megfelelő öltözködés módja</p>
6.3. Természetes környezetben	6.4. Mesterséges környezetben
<p>6.3.1. Térképészeti alapismeretek – főbb térképjelek, világtájak, a tér- kép tájolósa – térképajták – térképolvasás – iránytű ismerete – északi irány meghatározása nappal</p> <p>6.3.2. Egyszerű térképhasználat – térkép betájolósa – főbb tereptárgyak azonosítása</p> <p>6.3.3. A természetjárás és táborozás alapis- meretei – csomagolás, sátrak gondozása – tűzrakás, tűzveszély, tűzoltás</p>	<p>6.4.1. Kerékpáros KRESZ</p> <p>6.4.2. Postahasználat – küldemények helyes címzése – a feladó adatainak feltüntetése</p> <p>6.4.3. Varrás – alapöltések – varrókészlet összeállítása útra, ott- honra</p> <p>6.4.4. Asztalterítés, felszolgálás</p> <p>6.4.5. Szobanövény gondozása</p> <p>6.4.6. Főzési alapismeretek – paprikás krumpli elkészítése</p> <p>6.4.7. Kuktamunkák – kenyérszeletelés, hagymavágás,</p>

6.3.4. Tűzhelykészítés, tűzrakás, szakszerű tüztöltés	pirítás, rántás, tésztakifőzés, mosogatás
6.3.5. Szerszámhasználat és balesetvédelem – kéziszerszámok: bicska, balta, fűrész	6.4.8. Számítástechnika – szövegszerkesztő és táblázatkezelő programok használata
6.3.6. Alapvető fa- és földmunkák – fűrészelés, karó hegyezés, szegezés, gallyazás – árkolás (gyeptégla)	
6.3.7. Kétszemélyes sátor felverése	
6.3.8. Csomók – dugólekötő, sátorfeszítő, rövidítő, halászcsumó, csúszóhurok, állóhurok, mentőcsomó	
6.3.9. Nyakkendőgyűrű készítése – nyakkendőgyűrű fonás	

7. TESTI TELJESÍTMÉNY

7.1. Természetjárás	7.2. Sportolás
7.1.1. Rendszeres testmozgás – 5 alkalommal legalább 15 km-es gyalogtúra	7.2.1. Heti rendszeres testmozgás (az iskolai, kötelező testnevelés órákon túl is), vagy igazolt szakosztályi (szakköri) sporttevékenység
7.1.2. Részvétel csapattáborban	7.2.2. Rendszeres úszás, vagy kerékpározás

8. KÖZÖSSÉGI KÖTELEZETTSÉG

8.1. Családban	8.2. Cserkészletben
8.1.1. Közösségi magatartás – barátság, barátkozás	8.2.1. Közösségi magatartás – barátság, barátkozás
8.1.2. A családi ünnepek megünneplése	8.2.2. Állandó feladat vállalása az őrsben – őrsi megbízatás teljesítése
8.1.3. Házimunkák – állandó rész vállalása a napi feladatokból	8.2.3. Őrsi jótettalkalmakon való részvétel
8.3. Egyházban	8.4. Társadalomban
8.3.1. Közösségi magatartás – barátság, barátkozás	8.4.1. Nemzeti ünnepeink megünneplése
8.3.2. Részvétel az Egyházközség életében – rendszeres szolgálat teljesítése	8.4.2. A Hősök napja megünneplése

II. PRÓBA

(életkor: 13-15 évesek)

1. JELLEMÉPÍTÉS

1.1. Értékek mentén	1.2. Cselekvés által
1.1.1. A magyarságtudat pillérei – ezeréves történelmünk – hagyományaink átörökítése – a magyar haza és a magyar nyelv védelme és szeretete – keresztény Magyarország – képességekben és tudásban kiemelkedő magyarok	1.2.1. Felekezete szerinti hitélet – a Szentírás rendszeres olvasása – a keresztény élet áldozatainak tudatos vállalása – részvétel egy lelki napon – hitvalló élet
1.1.2. Felelősségtudat, felelősségvállalás – kötelesség: állapotbeli, vállalt, és ezek rangsora – képességeim határa	1.2.2. Cserkész irodalom és lelki olvasmányok olvasása vezető irányításával és azokról beszámoló
1.1.3. Szeretet, öröm, békesség, nagylelkűség, jóság, becsületesség értelmezése	1.2.3. Napi jótett
1.1.4. Önismeret, önnevelés – a szenvedélyek veszélyei – a lelki vezetés célja	1.2.4. Napi lelkiismeretvizsgálat 1.2.5. Állandó küzdelem hibáim ellen 1.2.6. Franklin-tábla használata 1.2.7. A cserkésztvörvények gyakorlati megvalósítása 1.2.8. A takarékoság tudatos gyakorlása

2. ISTENISMERET

2.1. Vallásismeret	2.2. Szentírásismeret
2.1.1. Vallási ismeretek bővítése – a szentmise (katolikusok) / istentisztelet (protestánsok) részei, felépítése – a szentségek (katolikusok) / sákramentumok (protestánsok) ismerete, kegyelmi ereje	2.2.1. A Szentírás – az Ó- és Újszövetség könyveinek rövidítései 2.2.2. Az Ószövetség – messiási utalások az Ószövetségben 2.2.3. Az Újszövetség – az Apostolok Cselekedeteinek elolvasása és rövid ismertetése – Jézus négy példabeszéde

3. MAGYARSÁGISMERET

3.1. Történelemismeret	3.2. Néprajzi ismeret
3.1.1. Magyarország története a honfoglalástól az 1848-49-es szabadságharcig	3.2.1. Néphagyományok, népművészet, népszokások ismerete, melyek a cserkész régiójára jellemzőek
3.1.2. Történelmünk kiemelkedő alakjai, tudósok, művészek (magyarok itthon és a nagyvilágban)	3.2.2. Népdalstílusok, népi mesterségek (tárgyformálás) 3.2.3. Népdalok ismerete (stílusonként 10-10) 3.2.4. Népmesék (összesen 9) 3.2.5. Népballadák (legalább 5)

	<p>3.2.6. Népi játék (összesen 7)</p> <p>3.2.7. Népdalok (összesen 60)</p> <p><u>Kötelező anyag lányok számára:</u></p> <p>3.2.8. Legalább egy népi hímzés elkészítése</p> <p><u>Kötelező anyag fiúk számára:</u></p> <p>3.2.8. Legalább egy faragott tárgy elkészítése</p>
--	---

4. EMBERISMERET

4.1. Cserkészismeret	4.2. Egészségismeret
<p>4.1.1. A világcserkészés története</p> <p>4.1.2. Csapattörténet, csapatszervezet</p> <p>4.1.3. Cserkészdalok (összesen 10)</p>	<p>4.2.1. Egészséges életmód</p> <ul style="list-style-type: none"> – sport – étkezés <p>4.2.2. Elsősegély</p> <ul style="list-style-type: none"> – teendők sérülések esetén: törés, vérzés (nyomópontok), szalagszakadás, – egyéb: savak és lúgok közömbösítése, ájulás, méhszúrás – idegen test eltávolítása – áramütéskor – hideg-, hő-ártalmak kezelése – néhány gyógyszer ismerete <p>4.2.3. Elsősegélynyújtás</p> <ul style="list-style-type: none"> – kötözések: kéz, láb, fej, ujj stb. – nyomókötés, párakötés – stabil oldalfekvés – méregtelenítés <p>4.2.4. A házi betegápolás alapjai</p> <ul style="list-style-type: none"> – fő szabályok ismerete – borogatás – gyógyszerismeret, gyógyszeradagolás
4.3. Társadalmi ismeret	4.4. Művészeti ismeret
<p>4.3.1. Magyarország tájegységei (földrajzi, gazdasági, néprajzi) néhány jellemzőjének ismerete</p> <p>4.3.2. Hazánk szociális gondjai</p>	<p>4.4.1. Versek gyűjtése különféle alkalmakra (legalább 5-5)</p> <p>4.4.2. A magyar kultúrtörténet korszakai</p> <p>4.4.3. Magyar kulturális emlékek a Kárpát-medencében</p> <p>4.4.4. Híres magyar képzőművészek és műveik (legalább 5)</p> <p>4.4.5. Híres magyar zeneszerzők és műveik (legalább 5)</p>

5. KÖRNYEZETISMERET

5.1. Természetes környezet ismerete	5.2. Mesterséges környezet ismerete
<p>5.1.1. A lakóhely környékének ásvány-, növény- és állatvilága</p>	<p>5.2.1. A megyeszékhely nevezetességei</p> <ul style="list-style-type: none"> – kulturális, tudományos, turisztikai

5.1.2. Hazai gyógynövények (legalább 10)	láttnivalók
5.1.3. Természet és környezetvédelem – meghatározás, cél, feladat, módszerek – szelektív hulladékgyűjtés – újrahasznosítás	
5.1.4. A csillagos égbolt (alapismeretek)	
5.1.5. Magyarország nemzeti parkjai (felsorolás)	

6. TEVÉKENYSÉGISMERET

6.1. Cserkészzetben	6.2. Társadalomban
6.1.1. Jelentés készítése írásban	6.2.1. Illemszabályok (korosztálynak megfelelően) – üdvözlési formák – fiú-lány egymással szembeni viselkedése – étkezőskor – nyilvános helyen
6.1.2. Méret, magasság, mélység és idő becslése	6.2.2. Levélírás (magánlevelek) – megszólítás, keltezés és aláírás módja géppel írt levélnél – elektronikus levélírás etikája
6.1.3. Játékok – további 5-5 órsi játék vezetése	6.2.3. Levélírás (hivatalos levelek) – megszólítás, keltezés és aláírás módja – válaszadási határidők betartása
6.1.4. Labdajátékok ismerete – 5 labdajáték szabályainak ismerete	
6.1.5. Alaki ismeretek – alaki rajkeretben – a vezénylés módja, szabályai (az órsvezető helyett a saját órset vezényli)	
6.1.6. Egyéni akadályverseny (legalább 80%-os teljesítménnyel)	
6.3. Természetes környezetben	6.4. Mesterséges környezetben
6.3.1. Órsi kirándulás tervezése	6.4.1. Postahasználat – csomag-, távirat-, fax-, csekk-, utalvány-fajták és feladásuk
6.3.2. Legalább egy nemzeti park felkérése, jellemzőinek ismerete	6.4.2. Menetrend kezelése, ismerete
6.3.3. Részvétel órsi keretben a természet- és környezetvédelmi munkában (legalább három alkalommal)	6.4.3. Számadás vezetése egy éven át a saját zsebpénzéről
6.3.4. Egy fa, vagy „kiskert” rendszeres gondozása	6.4.4. Házimunkák – háztartási gépek biztonságos használata
6.3.5. Megfigyelés	6.4.5. Ezermesterkedés – folttisztítás, dugókihúzás, zsinagszakítás, késélezés, szerszám nyelzés, stb.
6.3.6. Nyomolvasás, rögzítés, másolás, követés	6.4.6. Fényképezési alapismeretek
6.3.7. Tájéoló, távcső használata,	6.4.7. Egyszerű ételek elkészítése a család számára
6.3.8. Térképészeti ismeretek (2) – tájoló, irányszögek, térképjelek, – távolság és magasság mérés	6.4.8. Vásárlás, mosogatás, törölgetés, felmosás
6.3.9. Svéd pálya ismerete	6.4.9. Takarítás, szőnyegtisztítás, ablaktisz-
6.3.10. Tűzrakás, tűzhelyek, tábori konyhák	
6.3.11. Szerszámkezelés, karbantartás, tárolás	

6.3.12. A viharlámpa karbantartása	títás, portörlés
6.3.13. Sátorok állítása, bontása, csomagolása, gondozása, raktározása	6.4.10. Számítástechnika – elektronikus levél megírása és elküldésének lépései
6.3.14. Órsi sátor állítása, bontása	6.4.11. Háztartási alapismeretek
6.3.15. Csomók – 5 új csomó, – kötélmunkák: kötéel karbantartása, hármason fonás, tűzoltó-fonás – bot összekötözése: párhuzamos, keresztelkötés, három bot összekötése	<u>Kötelező anyag lányok számára:</u>
6.3.16. Egyszerű tábori építmények (az órs környezete)	6.4.12. Varrás – ruhajavítás, stoppolás, szegés, felhajtás
6.3.17. Tábori építmények: – tábori konyha, étkező, latrina – zászlórúd, táborkereszt, parancstábla	6.4.13. Kötés és horgolás alapjai
6.3.18. Tábori higiénia – latrina, sátorok elhelyezése, berendezése, konyha, szersátor, derítő, edények tisztántartása, egészségügyi sátor, stb.	
6.3.19. Főzés a szabadban (legalább 3 étel)	

7. TESTI TELJESÍTMÉNY

7.1. Természetjárás	7.2. Sportolás
7.1.1. Rendszeres túrázás gyalog, vízen vagy kerékpáron (további 5 alkalom)	7.2.1. Heti rendszeres testmozgás (az iskolai, kötelező testnevelés órákon túl is), vagy igazolt szakosztályi (szakelőköri) sporttevékenység
7.1.2. Résztétel csapatában (tábor előkészítő munkák)	
7.1.3. Résztétel cserkészjátékokban <u>Kötelező anyag fiúk számára:</u>	
7.1.4. 50 km-es portya teljesítése gyalog	
7.1.5. Éjszakai portya	

8. KÖZÖSSÉGI KÖTELEZETTSÉG

8.1. Családban	8.2. Cserkészletben
8.1.1. Közösségi magatartás – áldozatvállalás	8.2.1. Közösségi magatartás – áldozatvállalás
8.1.2. Házimunkák – napi állandó feladatok bővítése	8.2.2. Állandó feladat vállalása a rajban, csapatban
8.1.3. Elhunyt családtagok emlékének ápolása	8.2.3. Órsi napló vezetése (esetenként)
8.3. Egyházban	8.4. Társadalomban
8.3.1. Közösségi magatartás – áldozatvállalás	8.4.1. Osztályközösségben és az iskolában társaim tisztelete és megbecsülése
8.3.2. Résztétel az Egyházközösség életében – részfeladat vállalása	

III. PRÓBA

(életkor: 15-17 évesek)

1. JELLEMÉPÍTÉS

1.1. Értékek mentén	1.2. Cselekvés által
1.1.1. A magyar cserkész küldetése	1.2.1. Rendszeres vallásgyakorlás állapotának és életkorának megfelelően
1.1.2. Önálló törvénytudomány (legalább 15 perces előadással)	– a Szentírás rendszeres olvasása
1.1.3. Hűség, elkötelezettség, értékrend értelmezése	– részvétel egy lelki gyakorlaton (katolikusok) / ifjúsági lelki konferencián (protestánsok)
1.1.4. Szelidség, alázat, mértékletesség, kitartás, bizalom értelmezése	– az egyházam tanításának elmélyítése a napi gyakorlatban
1.1.5. Hivatás, család, otthonteremtés, szakmai elhivatottság értelmezése	– tanúságtétel a hitemről nem-hívő környezetben is
1.1.6. A közösségek az életben	1.2.2. Cserkészirodalom és lelki olvasmányok rendszeres olvasása (legalább további 3–3)
1.1.7. Önismeret, önevelés	1.2.3. Napi jótett
– Isten akarata és terve velem	1.2.4. Napi lelkiismeretvizsgálat
– erkölcsi veszélyek	1.2.5. Tudatos példamutató magatartás
	1.2.6. Nemzeti értékeink felkeresése, megismerése, ezekről beszámolás (legalább 10)

2. ISTENISMERET

2.1. Vallásismeret	2.2. Szentírásismeret
2.1.1. Vallási ismeretek bővítése	2.2.1. A Szentírás
– egyházam történelme	– kifejezőmód (nyelv, irodalmi műfaj, szimbólumok)
– a magyar egyháztörténet 5 kiemelkedő személyisége	2.2.2. Az Ószövetség
– az ökumenizmus jelentősége, egymás vallási szokásainak ismerete	– a profetikus irodalomból egy nagy próféta könyvének elolvasása és rövid ismertetése
2.1.2. A kereszténységet kikezdő veszélyes tanítások, spirituális áramlatok	2.2.3. Az Újszövetség
– gnoszticizmus, szabadkőművesség, okkultizmus, New Age, stb.	– Pál apostol levelei közül az egyik elolvasása és rövid ismertetése

3. MAGYARSÁGISMERET

3.1. Történelemismeret	3.2. Néprajzi ismeret
3.1.1. Magyarország története az 1848-49-es szabadságharc után	3.2.1. Népművészet, néprajz általános ismerete (A Kárpát-medencére vonatkozóan)
3.1.2. Helyünk Európában	3.2.2. Népdalkincsünk a Kárpát-medence egészére érve (Bartók és Kodály e té-
– mit kapott és mit kaphat Európa a magyarságtól	

<p>– Európában beolvadás (asszimiláció) nélkül</p> <p>3.1.3. Nemzeti értékeink</p> <p>– műemlékek, épületek, arborétumok</p> <p>– természeti kincsek stb. ismerete (legalább 20)</p>	<p>ren végzett munkássága is)</p> <p>3.2.3. Népi mesterségek ismerete</p> <p>– fazekas, szücs, takács, bognár, kovács stb.</p> <p>3.2.4. A népművészet egy választott ágának művelése</p> <p>– hímzés, tánc, népi mesterség</p> <p>– egy tárgy elkészítése pl. párna, cserépedény, stb.</p> <p>3.2.5. Népdalok (további 50)</p>
--	---

4. EMBERISMERET

4.1. Cserkészismeret	4.2. Egészségismeret
<p>4.1.1. A cserkészlet jelene Magyarországon és a világban</p> <p>– szervezete, vezetői, szabályzatai</p> <p>– WOSM, WAGGGS</p> <p>– magyar cserkészlet külföldön</p>	<p>4.2.1 Egészséges életmód (szokások, szenvedélyek veszélye)</p> <p>– dohányzás, italozás, kábítószer, diszko zene</p> <p>4.2.2. Elsősegélynyújtás</p> <p>– stabil oldalfekvés, állapottrógróztítás</p> <p>– allergia, asztma, infarktus, cukorbetegség, epilepszia, újraélesztés: mesterséges lélegeztetés</p> <p>4.2.3. Mentés</p> <p>– jégből, tűzből</p> <p>4.2.4. Házi patika összeállítása</p> <p>4.2.5. Betegellátás otthon (gondoskodás, étkeztetés)</p> <p style="text-align: center;">Kötelező anyag lányok számára:</p> <p>4.2.6. A csecsemő- és gyermekgondozás alapjai</p>
4.3. Társadalmi ismeret	4.4. Művészeti ismeret
<p>4.3.1. Tájégségek (földrajzi, gazdasági, néprajzi) a Kárpát-medence egészére vonatkozóan</p> <p>4.3.2. Állampolgári ismeretek</p> <p>– közjogi méltóságok szerepe</p> <p>– országos hatáskörű szervek</p> <p>– főbb államelméletek: Platón, Arisztotelész, stb.</p> <p>4.3.3. Karitatív szervezetek ismerete</p> <p>4.3.4. Alapfokú idegen nyelv ismeret</p> <p>– egy európai nyelven történő alapszintű írás, olvasás, beszéd és szövegértés a család, a munka, a szabadidő, a tájékozódás, a közlekedés és a vásárlás témákban</p>	<p>4.4.1. Európai kulturális értékek</p> <p>– helyek, városok, régiók</p> <p>4.4.2. Híres európai képzőművészek és műveik (legalább 5)</p> <p>4.4.3. Híres európai zeneszerzők és műveik (legalább 5)</p>

5. KÖRNYEZETISMERET

5.1. Természetes környezet ismerete	5.2. Mesterséges környezet ismerete
5.1.1. Gyógynövényismeret (legalább 30) 5.1.2. A csillagos égbolt (2) – legalább 10 csillagkép ismerete 5.1.3. Időjárás alapismeretek – a légkör működése – frontok – felhő típusok	5.2.1. Magyarország közúthálózatának számozása, vasúthálózatának és főbb csomópontjainak ismerete

6. TEVÉKENYSÉGISMERET

6.1. Cserkészzetben	6.2. Társadalomban
6.1.1. Részvétel csapattáborban (tábor-előkészítő munkák, építés, bontás) 6.1.2. Svéd pálya teljesítése 6.1.3. Tábor tűz szervezés, vezetés irányelvei 6.1.4. Órsi tábor tűz szervezése és vezetése 6.1.5. Akadályversenyek, portyák szervezésében való részvétel 6.1.6. Reggeli torna megtervezése 6.1.7. Cserkészjáték tervezése 6.1.8. Alaki ismeretek – a vezénylés módja rajkeretben	6.2.1. Helyes kommunikáció 6.2.2. Idegenvezetés 6.2.3. Baleset-megelőzés, elhárítás (otthon, utcán, iskolában, táborban) 6.2.4. Magatartás rendkívüli helyzetben
6.3. Természetes környezetben	6.4. Mesterséges környezetben
6.3.1. Gyógynövénygyűjtés (legalább 3) 6.3.2. Térképészeti ismeretek – menetidő számítás, álláspont meghatározás, útiránytartás, tájékozódás éjszaka, északi irány meghatározás éjjel, térképvázlat készítés 6.3.3. Csomók – díszítő kötelmunkák 6.3.4. Tábori építmények – tábor kereszt, zászlórúd, élelmiszertároló, asztal, pad, stb. 6.3.5. Tábori higiénia – fertőzésveszély felismerése, elkerülhetősége 6.3.6. Tábori tennivalók vihar előtt és alatt 6.3.7. Órsi portya tervezése 6.3.8. Az ős élelmezése háromnapos portyán 6.3.9. Étrend, adagolás, étlap	6.4.1. Gyógytea készítés 6.4.2. Postahasználat – küldemények külföldre történő feladása – nagyobb mennyiségű küldemény (pl. nyomtatvány) előkészítése és feladása 6.4.3. Pénztárnapló és takaréketét kezelése 6.4.4. Számítástechnika – a Világháló nyújtotta lehetőségek és veszélyek – a Világháló használatának alapjai (keresőprogram-helyek, fontosabb magyar és egyházi honlapok, cserkész-honlapok) <u>Kötelező anyag lányok számára:</u> 6.4.5. Varrás – a szabás-varrás alapjai – varrógép és szabásminta használat, – legalább egy ruhadarab elkészítése

7. TESTI TELJESÍTMÉNY

7.1. Természetjárás	7.2. Sportolás
<p>7.1.1. Rendszeres túrázás (gyalog, vízen, vagy kerékpáron havonta legalább egy alkalommal)</p> <p>7.1.2. Két év alatt 100 km bejárása a Szent István Túra (Országos Kék Túra), vagy más, jelentős történelmi emlékeket érintő túra útvonalán</p> <p><u>Kötelező anyag fiúk számára:</u></p> <p>7.1.3. 24 órás portya</p> <p>7.1.4. Éjszakai akadályverseny</p>	<p>7.2.1. Heti rendszeres testmozgás (az iskolai, kötelező testnevelés órákon túl is), vagy igazolt szakosztályi (szakcsoport) sporttevékenység</p>

8. KÖZÖSSÉGI KÖTELEZETTSÉG

8.1. Családban	8.2. Cserkészetségben
<p>8.1.1. Házimunkák – állandó feladatok további bővítése</p> <p>8.1.2. Idős, beteg családtag gondozása</p> <p><u>Kötelező anyag lányok számára:</u></p> <p>8.1.2. Az édesanya teljes helyettesítése a családban egy-egy napra pl. betegség esetén</p>	<p>8.2.1. Közösségi magatartás – feljebbvalói munkájának segítése – fiatalabb cserkésztestvérei segítése</p> <p>8.2.2. Más csapatok felé – a hűség és a hitelesség képviselése</p>
8.3. Egyházban	8.4. Társadalomban
<p>8.3.1. Közösségi magatartás – az Egyházközség vezetőinek segítése és megbecsülése</p> <p>8.3.2. Feladat vállalása az Egyházközség életében</p>	<p>8.4.1. Állampolgári jogok és kötelességek – választás, választhatóság – a Haza védelme</p> <p>8.4.2. Karitatív szervezetekben esetenként feladat vállalása</p>

ZÁRÓGONDOLAT

A próbarendszer elkészítése során igyekeztünk figyelemmel lenni a Magyar Cserkészszövetségben eddig használt próbarendszerek értékeire és a használatuk során összegyűlt tapasztalatokra. A jóra törekvés alkotó szándékával végeztük a munkánkat. Reméljük, hogy eredménye minden cserkész életében felhasználásra lesz.

Mire nevel a próbarendszer? Mire tanít a így írt erről. „A cserkészcserkészet élet jellemzőit, kitartást, bátorságot, Ehhez járul a lovas és erkölcsi természetű cserkészeknek gyakorlati és napi gyakorlás útján el-

A cserkészet a fiatalok törekszik, hogy különféle ségeiket, képességüket pályájukra. Felébreszti és egészségért érzett szeszük a fiatalok becsületét-jótettét.”

Bi-Pi által leírtak megpróbarendszer elősegíteti cserkészetünk mindennapjainak vezér-

Kívánjuk, hogy minden cserkészező eredményesen használja ezt a próbarendszer a gyermek- és ifjúságnevelő munkája során! Termékeny, kitartó és előre mutató vezetői szolgáltatásokhoz kívánunk

rendszer? Arra, amire a cserkészet tartalmazza a régi zóit: a találékonyságot, megbízhatóságot stb. giasság. Ezeket a fizikai tulajdonságokat kell a formában, példamutatás sajátítani.

fejlődését elősegítve arra próbák letételével képes-előkészítse jövőre élet-megerősíti a fejlődésért és mélyes felelősséget, bízésében, s elvárja a napi

valósítását szeretné ez a azáltal, hogy fonalául szegődik.

Jó munkát!

a próbarendszer készítői

OIB 040508/1. határozat: Az OIB a Próbarendszert elfogadta, bevezetését 2004. szeptember 1-jétől elrendeli.

Szavazati arány: 17 igen, 0 nem, 1 tartózkodás.

Dragon Faragó Lajos cst.
OIB elnök

Jegyzetek